

Найбільш вживане заперечне слово в аналізованому творі – частка **nicht**. Нами пораховано, що трапляється вона тут 44 рази: *Und das sind nicht unsere Kinder.* – А це не наші діти [2, с. 50]; *Wahrscheinlich nicht, murmelte er. Bestimmt nicht.* – Мабуть що ні, бурмотів він. Та справді ні [2, с. 76].

Досить поширеними є також заперечення **kein, keiner, niemand**, що вжито відповідно 10, 13 та 15 разів: *Doch kein erkennt seine Herkunft, niemand hat je sein Gesicht gesehen.* – Ніхто ж не знав, звідки він, ніхто не знав його в обличчя [2, с. 17]. *So viele Gassen, enge Straßen mit Namen, die niemand sich merken konnte.* – Так багато провулків, вузькі вулички з назвами, які ніхто не міг впізнати [2, с. 23].

Багаторазово подибуємо заперечення **kein(e)** у своїй звичній функції заперечення перед іменниками. Воно займає почесне третє місце по вживаності у романі, 22 випадки: *Aber Bo hatte jetzt keine Zeit für sie.* – Але у Бо зараз не було часу для них [2, с. 50]. Заперечне слово **nein** вжито в тексті 11 разів, переважно у заперечних відповідях на стверджувальне або заперечне питання.

Також подибуємо прислівники **nie** (5 разів), **niemals** (7), що заперечують все речення більшою мірою, ніж **nicht**. *Telefonnummern konnte er sich schwer merken, aber ein Gesicht vergaß er nie.* – Телефонні номери він ніяк не міг запам'ятати. А от обличчя, побачивши раз, запам'ятовував назавжди [1, с. 91].

Отже, заперечення в німецькій мові – це багатогранне явище, що змінюється разом із розвитком мови, складність якого для вивчення та розуміння, головню, полягає в розбіжності з українською мовою. Незважаючи на безліч праць і досліджень у цій царині, проблема заперечення залишається маловивченою.

Література

1. Логвиненко О. Володар над злодіями. Київ : Думка, 2014. 390 с.
2. Funke C. Herr der Diebe. Berlin: Cornelsen Verlag, 2008, 56 S.

УДК 811.112:81'25

О.М. Житник, студентка групи 401-ЕП
Науковий керівник – Н.В. Бондар, к.філол.н., старший викладач
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ НІМЕЦЬКОМОВНОГО ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ДИСКУРСУ

У фокусі пильної уваги мовознавців перебуває перекладацька діяльність у різних типах дискурсів і в усіх її проявах. Не зважаючи на масив напрацювань у цій галузі вітчизняних і зарубіжних учених

(О. Артёмцев, Н. С. Ольховська, Т. А. Руденко, К. М. Яслинська, Р. Штольце, Ч. Норда), переклад саме економічних термінів досліджено неглибоко, тому актуальним вважаємо вивчення принципів перекладу українською текстів німецькомовного фінансово-економічного дискурсу.

Економічні терміни потрактовують як повноцінні складові загальнолексичної системи сучасних літературних мов, що характеризується чіткими семантичними межами, однозначністю визначення, регламентованістю уживання, відповідністю вимогам фахової комунікації. Систематизація, стандартизація економічної термінології уможливило забезпечення недвозначності та ясності спілкування. Особливість перекладу німецькомовних текстів економічного дискурсу українською у тому, що відтворення лексичного потенціалу професійної економічної термінології відбувається не лише на основі контексту, але й з використанням перекладачем фонових знань і модальності як специфічних засобів трактування сутності явищ.

Зауважимо, що німецька мова насичена складними словами-термінами. Іноді їх перекладають, використовуючи аналогічні за лексичним змістом прості слова, часом за допомогою різноманітних словосполучень або підбору лінгвістичних еквівалентів. Особливо значущо це під час роботи з текстами галузевої спрямованості.

Проаналізувавши німецькомовні текстові зразки фінансово-економічного дискурсу, зауважили такі способи перекладу термінів:

– транслітерацію – графічне відображення слова іноземного походження за допомогою літер алфавіту (*die Bank* – банк; *das Prozent* – процент; *das Marketing* – маркетинг; *der Kredit* – кредит; *der Aktionäre* – акціонер);

– калькування – дослівний переклад лексем шляхом заміни складових частин лексичними аналогами в мові, якою перекладають, зі збереженням семантики досліджуваного слова (*die Wettbewerbsfähigkeit* (конкурентоспроможність); *die Verpackungskosten* (видатки на пакування); *der Geldumlauf* (грошовий обіг); *die Geschäftsbank* (комерційний банк);

– описовий переклад – зазвичай використовують тоді, коли можна зазначити коротке пояснення (*das Ausgleichskonto* (досл. компенсаційний рахунок) – допоміжний рахунок, на якому відображають витрати за видами і статтями)

У ході дослідження з-поміж лексико-граматичних особливостей проаналізованих фрагментів спостережено значну кількість скорочень. Усі вони мають еквіваленти в українській мові, однак вітчизняні терміни експліковано без аббревіатур (*a.L.u.L.* – [alle Lieferungen und Leistungen] – всі поставки та послуги; *BLZ* – [Bankleitzahl – індекс банку (банківський код)]; *ELSTER* – [Elektronische Steuererklärung] – електронна податкова декларація; *Vrz. A* – [Vorzugsaktie] – привілейована акція; *ESt* –

[*Einkommensteuer*] – податок на прибуток; *VZ [Vorauszahlung]* – задаток; авансований платіж).

Отже, під час перекладу текстів німецькомовного фінансово-економічного дискурсу послуговуються аналогічними за лексичним змістом простими словами, різноманітними словосполученнями або підбором лінгвістичних еквівалентів. Зразки німецькомовного фінансово-економічного дискурсу, порівняно з українськими, більш насичені різними термінологічними абревіатурами. У перспективі бачиться детальніше вивчення німецькомовних терміноодиниць, що, безумовно, сприятиме модернізації й увиразненню економічної терміносистеми.

Література

1. Артёмцев О. В., Синегуб С. В. Особливості перекладу німецької економічної термінології українською мовою. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Т. 32 (71). № 1. Ч. 2. 2021. С. 240-246.*

2. Ольховська Н. С. Німецькомовна безеквівалентна лексика: способи відтворення українською мовою. *Науковий журнал «Міжнародний філологічний часопис». Т. 10. № 2. 2019. С. 57-62.*

3. Руденко Т. А., Гаврилова І. М. Специфіка перекладу безеквівалентної лексики у німецькій мові. *Науковий вісник ДДПУ імені Івана Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство). № 12. 2019. С. 193–197.*

4. Nord Ch. *Einführung in das funktionale Übersetzen: Am Beispiel von Titeln und Überschriften. Tübingen und Basel: Francke, 1993. 315 S.*

5. Stolze R. *Die Fachübersetzung: Eine Einführung (Narr Studienbücher). Narr Francke Attempto, 1999. 280 S.*

UDC 347.77/.78

*Z. Varchenko, student, group 101-FM
Scientific Adviser – Y. Hunchenko, Senior lecturer
National University “Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic”*

INTELLECTUAL PROPERTY PROTECTION IN UKRAINE

Intellectual property is a collective term that means a set of exclusive rights to the results of creative activity and means of individualization. It includes rights related to literary, artistic and scientific works, performances, sound recordings, radio and television broadcasts, inventions, industrial designs, trademarks, trade names, etc. Intellectual property right is the right of a person to the result of intellectual, creative activity or other object of intellectual property rights as defined by this Code and other laws (Article 418 of the Civil Code of Ukraine). Intellectual property rights are personal non-property intellectual property rights and (or) property intellectual property rights, the content of which in respect of certain objects of intellectual property rights is determined by the Civil Code of Ukraine and the Laws of Ukraine: "On